



APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

Adresatams pagal sąrašą

2016-10- 27
į 2016-10-10

Nr. (28.6)-A4- 10499
Nr. 400

ATRANKOS IŠVADA DĖL JONIŠKIO RAJONO MINČAIČIŲ ŽVYRO TELKINIO NAUJO PLOTO NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė: UAB <<GJ Magma>>, Vaidevučio g. 18, Vilnius; tel. (85) 2318178, faks. (85) 2784455; el. paštas: gjmagma@gmail.com

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: UAB „Joniškio spedicija“, Šviesos g. 5, Joniškis; tel/faks. +370 426 51006, el. paštas; joniskiospedicija@takas.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: Minčaičių žvyro telkinio naujo ploto naudojimas.

Atranka atliekama, vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 14 punktu – į planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta: Šiaulių apskritis, Joniškio rajonas, Žagarės sen., Minčaičių km. Planuojamas praplėsti plotas patenka į valstybinę žemę, kuriame bus suformuotas žemės sklypas teritorijų planavimo etape, nustatant kitą paskirtį - naudingųjų iškasenų teritorijos. Planuojamas praplėsti Minčaičių telkinio plotas ribojasi su žemės ūkio paskirties ir kitos paskirties žemės sklypais. Nuo Joniškio miesto telkinys nutolęs daugiau kaip 29 km, nuo Žagarės miestelio – 7 km į pietvakarius.

Joniškio rajono teritorijos bendrajame plane (toliau - Planas) planuojamas naudoti plotas pažymėtas kaip urbanistinės – ūkinės integracijos ašies zona, tekstinėje dalyje Minčaičių žvyro telkinys išskirtas kaip rajone esantis 8 ha naudingųjų iškasenų telkinys apimantis ir prognozinį išteklių plotą. Dalis vertinamo telkinio ploto patenka į gamtinio karkaso teritoriją – migracijos koridoriai. Telkinys užima nelabai išraiškingo šioje vietoje Žagarės ozo atkarpą. Viso ozo pradžia Latvijoje, o užsibaigia jis apie 10 km į pietvakarius nuo Žagarės miestelio vėduoklės pavidalo delta. Ši žymi buvusį ledyno pakraštį. Žagarės ozo ilgis Lietuvoje yra 17 km. Matuojant visą ozo ilgį – 50 km. Ši Žagarės ozo dalis nuo 1964 m 830 ilgio paskelbta valstybiniu gamtos paminklu ir yra Žagarės regioninio parko teritorijoje.

Telkinys išsidėstęs kaimiškoje, mažai urbanizuotoje teritorijoje. Pagal VĮ „Registrų centras“ duomenis artimiausia sodyba nuo planuojamo praplėsti ploto ribos nutolusi 105 m pietų, pietryčių kryptimi. Kitos faktinės sodybos esančios telkinio artimiausioje aplinkoje nutolusios didesniais atstumais, atitinkamai 265 m pietvakarius ir 375 m į šiaurės rytus.

Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra už 365 m į šiaurės rytus esantis Žagarės regioninis parkas. Vertinamame plote ir greta jo nėra aptikta

jokių Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių. Vertingos buveinės išskirtos tik ties daugiau nei už 100 m atstumu pratekančiu Švėtės upeliu. Hidrografinį tinklą vertinamo ploto apylinkėse sudaro už 100 m į šiaurę, šiaurės vakarus ir daugiau (priklauso nuo upės vagos vingiuotumo ir telkinio konfigūracijos) pratekantis Švėtės upelis. Nagrinėjamame plote ir greta jo nėra jokių vandens gręžinių. Artimiausias vandens gręžinys (Nr. 22122) yra nutolęs 1,2 km į pietryčius. Artimiausia Žvelgaičių vandenvietė (Nr. 2574) nutolusi 6,9 km į šiaurės rytus.

Telkinio teritorijoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Kopyltstulpis (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 20659), kuris nuo vertinamo ploto nutolęs 1435 m į šiaurės rytus.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: UAB „Joniškio spedicija“ (toliau – Įmonė) šiuo metu jau išgauna išteklius iš Minčaičių telkinio, kurių naudojimą perėmė iš kitos įmonės. Naujas planuojamas naudoti plotas patenka į prognozinio sklypo šiaurės rytinį pakraštį. Didžioji telkinio dalis jau buvo iškasta, centrinėje telkinio dalyje tyvuliavo 2,75 ha ežeras. Planuojamas naudoti plotas yra apleistas žemės ūkio laukas, palengva apaugantis savaiminio užsisėjimo medžiais ir krūmais Vandenių apsemtoje vietoje karjero rekultivavimo darbai neatliekami. Įmonei yra skirtas leidimas naudoti Minčaičių telkinį, skirtas 3,7 ha kasybos sklypas. Ši atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama naujam plotui. Planuojamas naudoti plotas apima 1,1 ha, kuriame detalai išžvalgyti ir patvirtinti 37 tūkst. m³ žvyro išteklių. Šiame plote ištekliai išžvalgyti dvejuose blokuose; 0,99 ha ir 0,11 ha. Šis plotas reikalingas iškasti išteklius telkinio pakraštyje, karjero šlaitų nulėkštinimui. Bendras apskaičiuotas dirvožemio tūris vertinamame plote, kurio didžioji dalis bus nuimta, sudaro ~2 tūkst.m³. Telkinio danga didžiojoje vertinamo ploto dalyje jau yra sustumta į sąvartas. Dangos storis kinta, vidutiniškai sudaro 0,2 m. Kasyba nepaliestose vietose naudingojo klodo storis kinta nuo 3,2 iki 8,5 m, o iškasinėtoje dalyje kinta nuo 0 iki 8,5 m, tačiau vidutiniškai sudaro 3,5 m. Apatinė naudingojo klodo dalis yra apvandeninta, vidutiniškai sudaro 2,1 m. Vanduo iš susidarysiančio telkinio nebus naudojamas.

Produkcijai iš karjero išvežti ir toliau bus naudojamasi per eilę telkinio eksploatacijos metų sukurta susisiekimo infrastruktūra. Visa produkcija bus gabenama viešo naudojimo keliais. Kelias, kuris veda į karjerą iš šiaurės rytų praeina palei Įmonės išnuomotą žemės sklypą. Jis 25 m ilgio ruože patenka į išnuomotą žemės sklypą telkinio pakraštiniėje juostoje, kurioje kasybos darbai neplanuojami, t.y. šis kelio ruožas išliks nenukastas. UAB „Joniškio spedicija“ 2016-10-11 raštu Nr. 010 „Dėl privažiavimo į sodybą ir papildomų PAV dokumentų“ užtikrino, kad lauko keliukas vedantis pas gyventoją bus paliktas arba vietomis perkeltas į pietinę pusę. Naujai planuojama įsivairinti 1,1 ha Minčaičių telkinio dalis yra piečiau šio kelio.

Visi planuojamame eksploatuoti Minčaičių telkinio dalyje taršos šaltiniai bus mobilūs. Pagrindiniai veiksniai galintys sukelti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai ir aplinkai yra triukšmas ir į aplinkos orą iš vidaus degimo variklių išmetami teršalai. Visi karjere dirbsiantys našūs mechanizmai per metus sudegins apie 4,4 t dyzelinio kuro. Aplinkos oro kokybės vertinimui atlikti skaičiavimai pagal metodiką (karjeras - neorganizuotas taršos šaltinis). Pagal sudegintą kuro kiekį per metus į aplinką pateks: 0,97 t teršalų – 0,59 t anglies monoksido, 0,2 t angliavandenilių, 0,14 t azoto junginių, 0,004 t sieros dioksido ir 0,03 t kietųjų dalelių.

Pagal kasybos darbų technologiją, darbai telkinio naujame plote prasidės nuo dirvožemio sluoksnio nuėmimo. Per visą karjero veiklos laikotarpį buldozeris palei karjero pakraštį link sodybos dirbs vos 1 – 2 pamainas. Atlikti skaičiavimai rodo, kad buldozeriui dirbant telkinio pakraštyje (kasybos sklypo pakraštyje) ir nuimant dirvožemį, triukšmo lygis 52,93 dB(A) artimiausios sodybos gyvenamojoje aplinkoje neviršys 55 dB(A) ekvivalentinio leidžiamo triukšmo lygio, kurį leidžia Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Akustinis triukšmas ...“ gyvenamojoje

aplinkoje dienos metu. Skaičiuoti, koks bus triukšmo lygis tolimesnėse sodybose nuo planuojamo naudoti ploto nebetenka prasmės. Vykdamas tolimesnius kasybos darbus, karjerinė technika dirbs jau atitverta dirvožemio pylimais. Atlikti skaičiavimai nuo išteklių paskaičiavimo ribos, esant 80 m atstumui iki artimiausios gyvenamosios aplinkos rodo, kad artimiausią gyvenamąją teritoriją pasiekiantis 46,7 dB(A) triukšmo lygis bus dar mažesnis nei vykdamas nuodangos darbus ir neviršys leidžiamo 55 dB(A) lygio.

Rekultivuojant iškastą plotą į vandens telkinį, apsinant pakrantes medžiais ir krūmais, derlingasis dirvožemio sluoksnis karjero šlaituose ir aplink vandens telkinį bus pilnai atstatytas. Naudingąjį sluoksnį planuojama naudoti kaip žaliavą automobilių keliams, gatvėms, žemės sankasoms, įvairios paskirties aikštelėms ir kt. poreikiams.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: žemės sklypas ir planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija – miškas prie Dilbinėlių (LTJOI0003) (BAST) nutolusi 1550 m į pietryčius. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.2. Minačaičių telkinio rekultivavimą pradėti pagal naudojimo (kasybos ir rekultivacijos) projekte nurodytas rekultivavimo darbų apimtį ir terminus.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Minčaičių telkinio 1,1 ha dalis, kuriai atliekama atranka, iš dalies yra paveikta kasybos darbais, todėl priimtinausias būdas gamtonaudos požiūriu yra iškasti išteklių likutį ir rekultivuoti karjerą. Žvyro išteklių gavyba bus tęsiama nuo esamo karjero šlaitų ar išekspluototos išteklių ribos taip sumažinant nuostolius ir padidinant telkinio įsisavinimo efektyvumą bei įgyvendinant LR žemės gelmių įstatymo nuostatas, kad žemės gelmių ištekliai turi būti naudojami racionaliai ir kompleksiskai.

7.2. Minčaičių telkinio vietovėje kraštovaizdžio natūrali struktūra jau pakeista, kadangi jau daugelį metų vykdoma išteklių gavyba. Juos iškasus ir rekultivavus kraštovaizdžio tipas nepasikeis. Pagal kraštovaizdžio erdvinės struktūros skirstymą, vietovė turi vidutinę vertę, neturi išreikštų dominantų, todėl rekultivavus šį telkinį į vandens baseiną, apsinant medžiais, bus padidinta biologinė įvairovė, vietovės gamtosauginė vertė, ir tai atitinka gamtinio karkaso nuostatus.

7.3. Minčaičių žvyro telkinys yra vienoje iš Žagarės ozo atkarpų. Jis užima nelabai išraiškingo šioje vietoje Žagarės ozo atkarpą, o praplečiamas į šoną plotas užima pačius ozo pakraščius. Dėl neapgalvotos žmonių veiklos praeityje ozas (visu ilgiu) buvo tarsi išskaidytas ir prarado vieningo kalvagūbrio vaizdą. Minčaičių karjere išgavus išteklius, susiformavo vandens telkinys. Apysveikis ozas, galutinai nepraradęs savo formos, išliko tik arčiausiai Žagarės miesto esančioje dalyje su Žvelgaičio piliakalniu ir kapinaitėmis. Ši Žagarės ozo dalis nuo 1964 m 830 m ilgio paskelbta valstybiniu gamtos paminklu ir yra Žagarės regioninio parko teritorijoje apie 3 km iki Minčaičių karjero. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis nesąlygoja PAV dėl geologinės aplinkos pokyčio, kadangi planuojama naudoti pažeisto, praradusio vertę ir prisišliejusio prie naudojamo Minčaičių karjero ozo dalis, kuri užima 30-40 m pločio juostą piečiau ir vakariau bei 5-10 m šiauriau detalai išžvalgyto telkinio ribos.

7.4. Produkcijai ir žaliavai iš karjero išvežti nereikės papildomai tiesti kelių, nes bus naudojamos ankstesniais metais sukurta kelių infrastruktūra, tuo sumažinant apkrovą aplinkai, o, kad nesusidarytų papildomo dulkėtumo pervežimo metu, sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais. Esant intensyvesniam produkcijos vežimui sausros metu planuojama žvyrkelio išvežimo atkarpa iki plento reguliariai laistyti.

7.5. Įvertinus atliktus skaičiavimus pagal darbų apimtį ir planuojamą naudoti techniką, Minčaičių karjere metinis išmetamų teršalų kiekis yra labai nedidelis ir sudaro 0,97 t teršalų, todėl poveikis aplinkos orui neplanuojamas ir oro taršos koncentracijos artimiausiose gyvenamosiose teritorijose išliks būdingos kaimiškoms vietovėms.

7.6. Atlikti skaičiavimai rodo, kad planuojamame praplėsti karjere skleidžiamas triukšmas neviršys leidžiamo 55 dB(A) lygio ribos nustatytos higienos normoje, netgi prie pačių nepalankiausių sąlygų. Atlikti skaičiavimai, esant 80 m atstumui iki artimiausios gyvenamosios aplinkos rodo, kad artimiausią gyvenamąją teritoriją pasieks 46,7 dB(A) triukšmo lygis, mažesnis nei reglamentuoja teisės aktas. Įvertinus atliktus skaičiavimus, poveikio gyventojų sveikatai nebus.

7.7. Už 100 m nuo telkinio prateka Švėtės upė. Švėtės upės vandens lygis yra 71,3 m NN, o karjere susiformavusiame vandens baseine nusistovėjęs ties 72,7 m altitute. Taigi, netoli tekančioje Švėtės upėje vandens lygis yra apie 1,4 m žemiau nei karjere. Tai, jog didžioji telkinio dalis jau iškasta, o vandens lygis karjere yra aukščiau nei upėje, rodo, jog besitalpinantis ledyno tirpsmo vandenų išplautame įrėžyje vanduo yra neblogai izoliuotas nuo Švėtės upės, t.y. nėra tarp jų hidraulinio ryšio, todėl poveikio paviršinio, požeminio vandens kiekiui nebus.

7.8. Jonišio r. savivaldybės teritorijos bendrajame plane artimiausia rekreacinė teritorija nuo vertinamo Minčaičių telkinio - atrankos objekto nutolusi 2550 m į pietvakarius. Po eksploatacijos, rekultivavus iškastą karjerą į vandens telkinį, teritorija bus vertinga rekreaciniu požiūriu.

7.9. UAB „Joniškio spedicija“ 2016-10-11 raštu Nr. 010 „Dėl privažiavimo į sodybą ir papildomų PAV dokumentų“ užtikrino, kad lauko keliukas vedantis pas gyventoją bus paliktas arba vietomis perkeltas į pietinę pusę.

8. Priimta atrankos išvada – atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, ir, įgyvendinus 6 punkte nurodytas pastabas bei pateiktą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo, ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada - Minčaičių žvyro telkinio naujo 1,1 ha ploto naudojimui Jonišio rajone, Žagarės sen., Minčaičių km poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Apie pranešimo paskelbimą tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą, kartu pridėdamas laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados

gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė



Justina Černienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS

2016 m. spalio 27 d. išvados Nr. (28.6)-A4- 10499

ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentui, el. paštas: [siauliai@nvsc.lt](mailto:šiauliai@nvsc.lt)
2. Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybai; el. paštas: [siauliai.pgv@vpgt.lt](mailto:šiauliai.pgv@vpgt.lt)
3. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritoriniam padaliniui; el. paštas: [siauliai@heritage.lt](mailto:šiauliai@heritage.lt)
4. Joniškio rajono savivaldybei, el. p. savivaldybe@joniskis.lt
5. UAB <<GJ Magma>>, el. paštas: gj magma@gmail.com
6. UAB „Joniškio spedicija“, el. paštas: joniskiospedicija@takas.lt

Kopija:

- 1) Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentui, K. M. Čiurlionio g. 3, Šiauliai; el. p.: srd@srd.am.lt
- 2) Lietuvos geologijos tarnybai prie aplinkos ministerijos, el. paštu: lgt@lgt.lt
- 3) Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie aplinkos ministerijos, el. paštas: vstt@vstt.lt